

Tyda på dåligt år.

När det blötte västan, hörde jag en gång
en såga, de kallte Mentzera-kaja - henna
Karl hette Mentzer - all då blev det ett då-
ligt år, för då kom sjödjurenna upp på land
& åt upp fodret vid lågårdarna. (Hon bodde
på östra sidan av Ruskon)

Tyda på dåligt
år.

Sockenskräddaren

Jag har gått med sockenskräddan mycket i min dag o. varit min egen l. o. m ett litet tag. Förr var det roligt, när en kom i gårdarna o. sydde o. blev det mån ledig stund på kvällen, så blev det alltid lite dans o. skoj. O. bra mat fick'en, för skräddan skulle ju ha det bästa. På kvällen så kom ungdomen in då o. satte sig o. en måste förresten ha nån som höll lyset åt'en, det hade de i handen små lyesticker, o. armen stödde de i en liten klyfta, de hade skuret. Då satt skräddan då o. drog sina rim o. historier. Jag hade en kamrat, som hette Otto - vi var 2 hjälpe åt skräddan - han hade dragspel med sig o. han spelade. Var de religiösa så kunde han säga för dom - men det var ju inte på långa håll så, många som nu - o. delvis icke han i förväg om de var. På de andre ställena sjöng han visser, det var Åbergs

Skriv endast på denna sida!

(forts.)

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2866

Sockenskräddaren

(H. 7. 60.) D. n.
H.K.

(forts.)

3.

'visa', 'Om mördaren i Vasa, 'Fliskan som tram-
pade på brödet' (den Kunde sagemannen långa
stycken av) s. enkelovisan. Jag hade många av
dem oppskrorna, men jag vet inte var jag har
mina gamle böcker nu.

En gång var vi i Sandvik s. sydde,
o. då ville de, att Otto skulle spela en bit.
Otto han klände i used en som köjarså här.

Hek, den gamle Skuta-Pella,
ber mig sova på sin arm,
o. inunder björnskinnsfällan
trycka mig intill sin barm.

Gubben han låg i sängen o. nu kallte
de honom Skuta-Pelle o. de brukte alltid teta
med den där gubben, men Otto kände inte till
et. Och gubben for opp o. skrek: "Folk
djävtas för pengar."

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2866

Skydd mot trolltyg. (Fuzjölken)

Förre var de ju alltid så rädda för trolltyg.
 Det kunde komma troll o. ta' sauken i smörret.
 Det skyddade de sig för, genom att sätta ett
 märke i smörtrillingarna som ett kors o. det
 gör många än i dag, fast det kanske inte är
 allmänt (den senare uppgiften bekräftas på
 flera ställen, man gjorde en. koret i smör-
 et mera av gammal vana.)

På Kärnorna sattes de också kors för att de
 inte skulle ta' sauken i från dem

Skulle en gå med uxor från ett
 ställe till ett annat, vågade de henne först
 på en besman, eller sattes de henne lite över
 elden eller doppade en knivspets i, för att
 inte de skulle ta' sauken ur henne?

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

2866

Skydd mot
trolltyg.
 (Fuzjölken)

Skudd mot trolltyg

På gårdgårdar satta de förr-o. det kan en
se än för resten - grästover för att skydda dom.

I lagårdar som de byggde, brukade de ta
o. grava ner en orm levandes i tröskelen, o.
så slops det en plugg i hålet, då de hade
skoppat ner'eu. Och det hittar en när en
är med o. river lagårdar än i dag. Och där lig-
ger den o. gamla Kallaskallar o. trasser med
blodfläckar på, det trodde de skulle va' bra
mot trolltyg.

Och både över dörren o. inne i lagårn
hade de små Koss Tim Skydd.

2866

Skudd mot
trolltyg

'Trollmedel'

De som var riktigt trolska för, de tog
t.o.m. oblaten i nattvarden s. gånge den med
sig hem, den skulle hjälpa för så mycket.

Norr-rinnande vatten, det skulle också
de använda som ville va' trolska.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2866

'Trollmedel'

Kyrkomullen som medicin

Kyrkemull använde de till mycket, o. bota med förstås. En skulle ta mull med sig hem när det hade regnat o. han var våt. Vattnet som en kramade ut skulle en dricka om en hade nåt ont.

I södra delen på socknen var det en gummma o. en gubbe som hade fått sina djur sjuka, o. då gick de till en kloker gubbe o. bad om hjälp, o. han sa till dem, att de skulle ta lite mull på kyrkogården o. strö i kasserna, så skulle deras djur snart bli bra. Om de gjorde det vet jag inte, men tokiga blev de ändå två, strax efter.

Kyrkomullen
som medicin

(Huckdol) om frieri.

När de friade för, hade de alltid en bönemann, 'skroare', de kallte. Och han skulle skrappa med friaren. Lön det var en skjorta.

En gång var det en, han skulle fria till en kondoller. "1000 riksdaler har jag", sa' friaren. "Åh, du har då te' minningens 2000", sa' skroaren. Men så när de hade blivit nästan jämbära så sa' friaren, se de skulle tala om ocksa om de hade några fel eller lyften på sig. 'Jag har en lita krossa med på benet'. 'Åh', sa' bönemannen, 'han är oppruten ännu opp te' röva.

Och så var det frieriet slut.

Huckdol
om frieri

2866

Huskdot om
Gnestöfen(Huskdot om) Gnestöpfung

Ljus stöpte de föro på stora skiver de hade
Det var hål i skivan o. där hängde snodden till
veken, o. den hade de fört doppat ner i talgen
Och så fick de hänga där o. torka.

En Kåring hon hade stöpt ljus men
de ville inte torka, utan det dröp av dom
jämt. 'Häng dom i Korstenen när du eller, så
Kalle skräddare som var med o. sydde. 'så ska'
du se att de inte dryper i morgon bitti!
Och Kåringa hon hängde dom där, men när hon
kom dit på morgonen, så var där bara ett tyg
svarta snor som hängde o. dringlade, men dröp
gjorde de inte, för där var inte en kalgadroppe
på dom.

Talesätt.

När alla har gått ut så är Odman o.
 Inga hemma. Och är en ensam har en
 Inga till huset. När en kommer hem så
 gråtar hon o. gnatar: 'inte har du bäddat, inte
 har du skurat, inget vatten är det inne,
 ingen ved. Så är Inga.

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

2866

Talesätt.

Dop-seder.

När småbarn var okristnade, så hade de alltid stål i svepningen mot trollklyg, o. del låg i, t. o. m. då de bar dem till dopet. Och då hade de ett blad av Guds ord i, för att de skulle få gott vid o. läsa, o. i händerna lå' de en peng, för att de inte skulle bli utan det någon gång.

När sin barnet var dopat, o. de bar hem det igen, så skulle modern möta utan för hvet med ost o. bröd. Fadraman skulle säga: "Här har du en kriteu, du gav oss en hedning," o. då skulle hon säga som så, att hon ville, att barnet aldrig skulle möta något värre än sin egen mor med ost o. bröd.

Dop-seder.

Bolande av ryggskott (magiskt.)

Ryggskott eller brollekott kunde en läsa kort,
och det var en de kallte Snurren, som ville
lära mig det, men jag hann bara o. börja se
fick jag nog.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2866

Bolande av
ryggskott
(magiskt.)

Social. b. H. Johansson
Bygdalen 1930

Begravningsbruk

Om det var män som gagnade brännvin, så
gav de honom alltid med en flaska i kistan,
när han var död o. en dosa snus också; i fall
han gagnade det. Löskew, som var dödsprävarare,
han hille många snusdosor, när han grävde,
o. fick han fäkt i en kutesj med brännvin,
så kunde han ta o. dricka ur ^{en} na.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2866

Begravnings-
bruk.